

ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครอง
ของนายทหารเรือ

นาวาเอกหญิง กรพินธุ์ พรหมศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-900-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Socio-Economic Factors Affecting Mate Selection
of The Royal Thai Naval Officers**

CAPTAIN Korapin Promsiri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University**

1994

ISBN 974-584-900-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเลือก
 คู่ครองของนายทหารเรือ
 โดย   นาวาเอกหญิง กรพินธุ์ พรหมศิริ
 ภาควิชา   สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
 ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุดสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

.....
 (รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล)

น.อ.หญิง กรพินธุ์ พรหมศิริ : ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครอง
ของนายทหารเรือ (SOCIO-ECONOMIC FACTORS AFFECTING MATE SELECTION
OF THE ROYAL THAI NAVAL OFFICERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุพัตรา สุภาพ
129 หน้า ISBN 974-584-900-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองของ
นายทหารเรือ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีช่วงอายุระหว่าง 25-50 ปี โดยมีปัจจัย
ที่เน้นศึกษาคือ อายุ ชนชั้น ศาสนา การศึกษา ความใกล้ชิด การเกี่ยวพาราสี ความรัก ความสัมพันธ์
ที่ใกล้ชิด และบุคลิกลักษณะ การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยทางมานุษยวิทยา
โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

การวิจัยมีสมมติฐานดังนี้

1. คนที่มีอายุใกล้เคียงกันมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่มีอายุห่างกัน
2. คนที่อยู่ในชนชั้นเดียวกันมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนต่างชนชั้นกัน
3. คนที่นับถือศาสนาเดียวกันมีโอกาสถูกเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนต่างศาสนา
4. คนที่มีการศึกษา ระดับเดียวกันมีโอกาสถูกเลือกเป็นคู่ครอง มากกว่าคนที่มีการศึกษา
ระดับต่างกัน
5. คนที่มีความใกล้ชิดกันมีโอกาสถูกเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่อยู่ห่างไกลกัน
6. คนที่ได้รับการนัดหมายบ่อยครั้งมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่ถูกนัดหมาย
น้อยครั้ง
7. คนที่มีความรักต่อกันจะมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่ไม่ได้รักกัน
8. คนที่ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่ผ่านการ
มีเพศสัมพันธ์มาก่อน
9. คนที่มีบุคลิกลักษณะคล้ายคลึงกันมีโอกาสได้รับเลือกเป็นคู่ครองมากกว่าคนที่มีบุคลิก
ลักษณะแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ทุกข้อเป็นไปตามสมมติฐาน

ภาควิชา ..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา ..... สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ ..... น.อ.หญิง กรพินธุ์ พรหมศิริ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... รศ.สุพัตรา สุภาพ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C530424 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

KEY WORD: SOCIO-ECONOMIC FACTORS / MATE SELECTION / COURTSHIP / LOVE /
THE ROYAL THAI NAVAL OFFICERS CAPT. KORAPIN PROMSIRI : SOCIO-
ECONOMIC FACTORS AFFECTING MATE SELECTION OF THE ROYAL THAI NAVAL
OFFICERS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPATRA SUPARB
129 pp. ISBN 974-584-900-6

The objective of this research is to investigate various factors affecting mate selection of the Royal Thai Naval Officers who graduated with a bachelors degree or higher, aged 25-50 years old. The factors emphasized in the study are age, social class, religion, education, intimacy, courtship, affection, close relationships and characteristics. The research methodology used in analysing is quantitative and anthropological study and interviewing in informal style.

The hypothesis of this research are as follows :

- 1) People of the same ages group are more likely to be selected as mate than those who are in different ages group.
- 2) People of the same social class are more likely to be selected as mate than those who are in different social class.
- 3) People of the same religion are more likely to be selected as mate than those whose religious are different.
- 4) People of the same level of education are more likely to be selected as mate than those whose level of education are different.
- 5) People who have close relationships are more likely to be selected as mate than those who do not have close relationships.
- 6) People who always dating each other are more likely to be selected as mate than those whose dating are seldom occurred.
- 7) People who are in love with each other are more likely to be selected as mate than those who are not in love.
- 8) People who never experience pre-marital sexual relationships are more likely to be selected as mate than those who have pre-marital sexual relationships.
- 9) People with similar characteristics are more likely to be selected as mate than those with different characteristics.

The findings of the research, in conclusion, are found to be true as stating in the hypothesis.

ภาควิชา..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....

สาขาวิชา..... สังคมวิทยา.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต..... ก.อ. พย. กรทิพย์ / พรหมทอง.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ส.อ. พย. / ส.อ. พย.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... /.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ และความเมตตาจากคณาจารย์และบุคคลหลายท่าน ท่านแรกคือ รองศาสตราจารย์ สุปัตรา สุภาพ หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้ามาตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาและกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย ตลอดเวลาที่ศึกษา อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนการให้กำลังใจในการศึกษาและการทำงานนิพนธ์มาโดยตลอด ซึ่งข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อีก 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ สัตย์สงวน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ดินณะกุล ซึ่งเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้อย่างดี ท่านได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ เมื่อข้าพเจ้าร้องขอคำแนะนำ จากความเมตตาที่ข้าพเจ้าได้รับจากอาจารย์ทั้ง 3 ท่านมีส่วนส่งเสริมให้การศึกษาระดับปริญญาโทและงานวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และบรรลุถึงความสำเร็จในที่สุด

นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. วิไล วงศ์สืบชาติ คุณมยุรี นกยูงทอง และคุณดารารวรรณ เจียมเพิ่มพูน แห่งสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณมุกดา เจียมพานทอง แห่งสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์ฯ และคุณสาลี หมั่นเจริญ แห่งคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ฯ ที่ได้ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ในท้ายที่สุด ข้าพเจ้าขอขอบคุณหน่วยงานของข้าพเจ้า คือ กองทัพเรือ ที่กรุณาให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ โดยได้อนุมัติให้ข้าพเจ้าลาศึกษาต่อในครั้งนี้เป็นเวลา 2 ปี 3 เดือน และกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาของข้าพเจ้า ขอขอบคุณสามีและบุตรสาวทั้งสองที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้มาโดยตลอด

น.อ.หญิง กรพินธุ์ พรหมศิริ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	6
ทฤษฎีแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง	12
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
กรอบแนวคิด	59
สมมติฐาน	60
ตัวแปร	60
นิยามศัพท์	61
2 ระเบียบวิธีวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา	64
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	64
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่		
3	สถาบันกองทัพเรือ และโรงเรียนนายเรือ	67
4	ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูล	78
	ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรศึกษา	78
	การพิสูจน์สมมติฐาน	87
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	101
	สรุปผลการวิจัย	103
	อภิปรายผล	105
	ปัญหาการวิจัย	105
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย	106
	บรรณานุกรม.....	108
	ภาคผนวก	115
	ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การแจกแจงความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง	63
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง....	79
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิด เห็นในการเลือกคู่ครอง	82
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกคู่ครองของกลุ่มตัวอย่าง	85
5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างทางอายุกับ ความคิดเห็น	87
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับทางสังคมกับชนชั้น	88
7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับความคิดเห็น	89
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความคิดเห็น...	90
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักกันครั้งแรกกับความใกล้ชิด ในการทำงาน	92
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักกันครั้งแรกกับความใกล้ชิด ในบริเวณที่พักอาศัย.....	93
11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักกันครั้งแรกกับความใกล้ชิด ในสถาบันการศึกษา.....	94
12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการตัดสินใจกับการ เกี่ยวพาราสี	95
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการตัดสินใจกับการ นัดพบ	96
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่เลือกสมรสด้วยกับความรัก	97
15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกกับเพศสัมพันธ์	98
16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งสำคัญที่สุดที่เลือกเป็นคู่ครองกับ บุคลิกที่ตรงกันข้าม	100

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงภาพกรอบแนวคิด	59
2	แสดงภาพแผนผังการจัดส่วนราชการกองทัพเรือ	72